

Juhend loomapidajatele tapale saadetavate jäneseliste ja farmis peetud ulukite toiduahela alase teatise täitmiseks

Sissejuhatus

Euroopa Parlamendi ja Nõukogu määrus EÜ nr 853/2004 (ELT L 226; 25. 06. 2004; lk. 22), millega sätestatakse loomset päritolu toidu hügieeni erireeglid, kehtestab tapaloomi kasvatava isiku kohustuse tagada, et tapamajja saadetavate jäneseliste ja farmis peetud ulukite kohta on tema poolt koostatud ja tapamajjale esitatud toiduahela alane teave, mis sisaldab määruse EÜ nr 853/2004 II lisa III jaos esitatud miinimum teavet.

Toiduahela alane teave esitatakse loomapidaja poolt tapamajjale 24 tundi enne tapaloomade tapamajja saabumist. Määruse EÜ nr 2076/2005 artikli 8 kohaselt võib teave siiski saabuda tapamajja koos tapaloomadega juhul kui pädev asutus on seda lubanud.

Käesolev juhend on koostatud vastava teabe esitamiseks kasutatava dokumendi näidisvormi (edaspidi: teatis) täitmiseks. Juhend on koostatud eelkõige loomapidajatele, eesmärgiga lihtsustada ülalnimetatud määruse sätete rakendamist.

Üldosa

Tapale saadetavate jäneseliste ja farmis peetud ulukite toiduahela alase teabe edastamiseks Eestis asuvale tapamajjale koostab loomapidaja toiduahela alase teatise tapale saadetava tapaloomade partii kohta lisas 1 esitatud vormil. Euroopa Parlamendi ja Nõukogu määruse EÜ nr 853/2004 mõistes jäneseliste all mõeldakse küülikuid, jäneseid ja närilisi; farmis peetud ulukid on tehistingimustes peetavad silerinnalised linnud (jaanalinnud ja emu) ning maismaaimetajad (näiteks: metssiga).

Kui tapaloomade partii koosneb nt küülikutest, siis pealkirja täitmisel tuleb märkida sõna "partii" ette "küülikute".

Loomade saatmisel tapmiseks teise liikmesriiki koostab loomapidaja toiduahela alase teatise tapale saadetava tapaloomade partii kohta lisas 2 esitatud vormil. Teatis tuleb koostada iga tapaloomade partii kohta.

Tapaloomade partii - samal päeval tapale saadetavate loomade kogus, mis pärineb ühest loomapidamisettevõttest pärinevast karjast.

Tapaloom – loom, kes on määratud viimiseks tapamajja tapmisele või viimiseks kogumiskeskusesse, et ta sealt tapamajja edasi toimetada (edaspidi **tapaloom**).

Vahendaja - on füüsiline või juriidiline isik, kes ärilisel eesmärgil otse või kaudselt ostab ja müüb veiseid, sigu, lambaid ja kitsi, kellel on nimetatud loomadega kauplemisest püsiv käive ja kes enda omandatud loomad kuni 29 päeva jooksul kas müüb edasi või paigutab müüja ettevõttest pärinevad loomad teise loomapidaja ettevõttesse ning kes vastab talle esitatavatele nõuetele.

Kari – põllumajandusloom või põllumajandusloomade rühm, keda peetakse ühes ettevõttes kui epidemioloogilist üksust. Kui ühes ettevõttes peetakse rohkem kui ühte karja, moodustab iga kari eraldi epidemioloogilise üksuse, millel on sama loomatervishoiualane staatus.

Epidemioloogiline üksus – tähendab karja, millel on sama loomatervishoiualane staatus.

Zoonoos – on otseselt või kaudselt loomulikul teel loomade ja inimeste vahel edasikanduv haigus või nakkus. Zoonooside suhtes kohaldatakse loomataudide kohta käivaid sätteid.

Teatise täitmine ja dokumendi säilitamine:

Teatise täitja varustab teatise oma ettevõttes kordumatu numbriga, mille kirjutab pealdisesse vastavale kohale. Teatis koostatakse kahes eksemplaris, millest üks eksemplar jääb loomapidajale, teine sihtkohta.

Loomapidaja säilitab tapale saadetavate loomade toiduahela alase teatise vähemalt 3 aastat.

A osa:

Märgitakse selle loomapidamisettevõtte üldandmed, kus loomi on kasvatatud ja kust nad tapamajja saadetakse ning tapaloomade partiid iseloomustavad üldandmed.

Punktis 1 ja 2 märgitakse andmed loomapidamisettevõtte kohta, kust loomad pärinevad. Loomapidaja märgib punktis 1 ehitise PRIAs registreerimise numbri.

Juhul, kui loomad liiguvad loomapidamisettevõttest otse tapamajja, siis märgitakse punktis 6 sihtkohaks tapamaja andmed. Juhul kui loomad liiguvad loomapidamis-ettevõttest vahendaja ettevõttesse, siis märgitakse punktis 6 sihtkohaks vahendaja ettevõtte andmed.

Juhul, kui vahendaja ettevõttel puudub ehitised ja vahendaja ainult transpordib loomi otse tapamajja, täidab teatise loomapidaja, näidates sihtkohaks tapamaja.

Vahendaja ettevõttest (ehitisest) tapaloomade saatmisel tapamajja koostatakse vahendaja ettevõtja poolt uus teatis ning sellisel juhul märgitakse punktis 1 ja 2 vahendaja ettevõtte andmed ning punktis 6 sihtkohaks tapamaja andmed.

Punktis 4 märgitakse tapaloomade üldarv.

Punktis 5 märgitakse tapaloomade partii tapale saatmise kuupäev ja kellaaeg, märgitakse ristiga, kas loomad saadetakse otse tapamajja või vahendajale.

Punktis 6 esitatakse sihtkoha andmed (tapamaja või vahendaja nimi), punktis 7 planeeritav teekonna kestus tundides ning kas teekond on üle või alla 50 km.

Punktis 8 märgitakse veovahendi riiklik registreerimisnumber, haagise puhul märkida ka haagise number.

Punktis 9. märgitakse veovahendi juhi pädevustunnistuse number ja punktis 10. veoloa number. (juhul kui vedu teostatakse lähemale kui 65 km, jäetakse pädevustunnistuse number märkimata).

Punktis 11. märgitakse farmi teenindava veterinaararsti nimi ja kontaktandmed.

B osa:

Punktis 1 Loomapidaja esitab kinnituse, et loomadele ei ole manustatud ravimeid, millel on kehtiv keeluaeg. Selliseid loomi on keelatud suunata tapmisele. (Andmed võetakse loomapidaja ravimiarvestusest)

Punktis 2 näidatakse andmed tapaloomade päritolukarjas viimase 12 kuu jooksul diagnoositud haiguste kohta, mis võivad liha kaudu ohustada inimese tervist (nt. tuberkuloos, brutselloos, parasiitide vahevormid jne). (konsulteerida volitatud veterinaararstiga)

Punktis 3 esitatakse andmed viimase kolme aasta jooksul riikliku saasteainete seireprogrammi raames proovidest leitud ülennormiliste jääkainete esinemise tapaloomade päritolukarja kohta või märgitakse "pole leitud" (konsulteerida volitatud veterinaararstiga).

Punktis 4 esitatakse andmed viimase jooksva aasta vältel tapaloomade päritolukarjas avastatud positiivsed zoonooside leiud (nt. brutselloos, marutaud) eelnenud 12 kuu jooksul või märgitakse "pole leitud" (konsulteerida volitatud veterinaararstiga).

Punktis 5 esitatakse andmed tapaloomade päritolukarjast eelnevalt tapale saadetud loomade tapaeelse- ja tapajärgse kontrolli leidude kohta eelnenud 12 kuu jooksul, nt. parasiitide vahevormid (täidetakse tapamajast eelmiste saadetiste kohta saadetud tagasiside põhjal)

C osa:

Loomapidaja kinnitab, et loomade päritolupiirkonnale ja/või päritolukarjale ei ole kehtestatud loomatervishoiualaseid piiranguid ja et loomad on välise haigustunnusteta ning nõuetekohaselt identifitseeritud (metssead on märgistatud ehitise numbriga sarnaselt tapale saadetava sea märgistusega) ja registreeritud PRIA registris.

Loomapidaja kinnitab, et loomade päritolukari on läbinud kohustuslikud uuringud ja menetlused.

Alapunkt a) märkida ristiga juhul, kui käesolev teave saadetakse tapamajja 24 tundi enne tapaloomade partii tapamajja saabumist;

Alapunkt b) märkida ristiga juhul, kui antud teave saabub tapamajja koos tapaloomade partiiga.

Jäneseliste ja farmis peetud ulukite saatmine tapale teise liikmesriiki:

Jäneseliste ja farmis peetud ulukite saatmisel tapmiseks teise liikmesriiki märgitakse teatisel nende loomadega ühendusesiseseks kauplemiseks ettenähtud veterinaarsertifikaadi (vastavalt Nõukogu Direktiivi 92/65/EMÜ E Lisale) number.

Loomapidaja peab esitama 24 tundi enne loomade väljavedu maakonna veterinaar keskusele vastava taotluse, mille alusel temale väljastatakse veterinaarsertifikaat TRACES-I süsteemi kaudu. Taotluse vormid on leitavad Veterinaar- ja Toiduameti kodulehel.

Teatis allkirjastatakse loomapidaja või tema volitatud esindaja poolt ning samas märgitakse ka teatise täitmise kuupäev ning kellaeg.